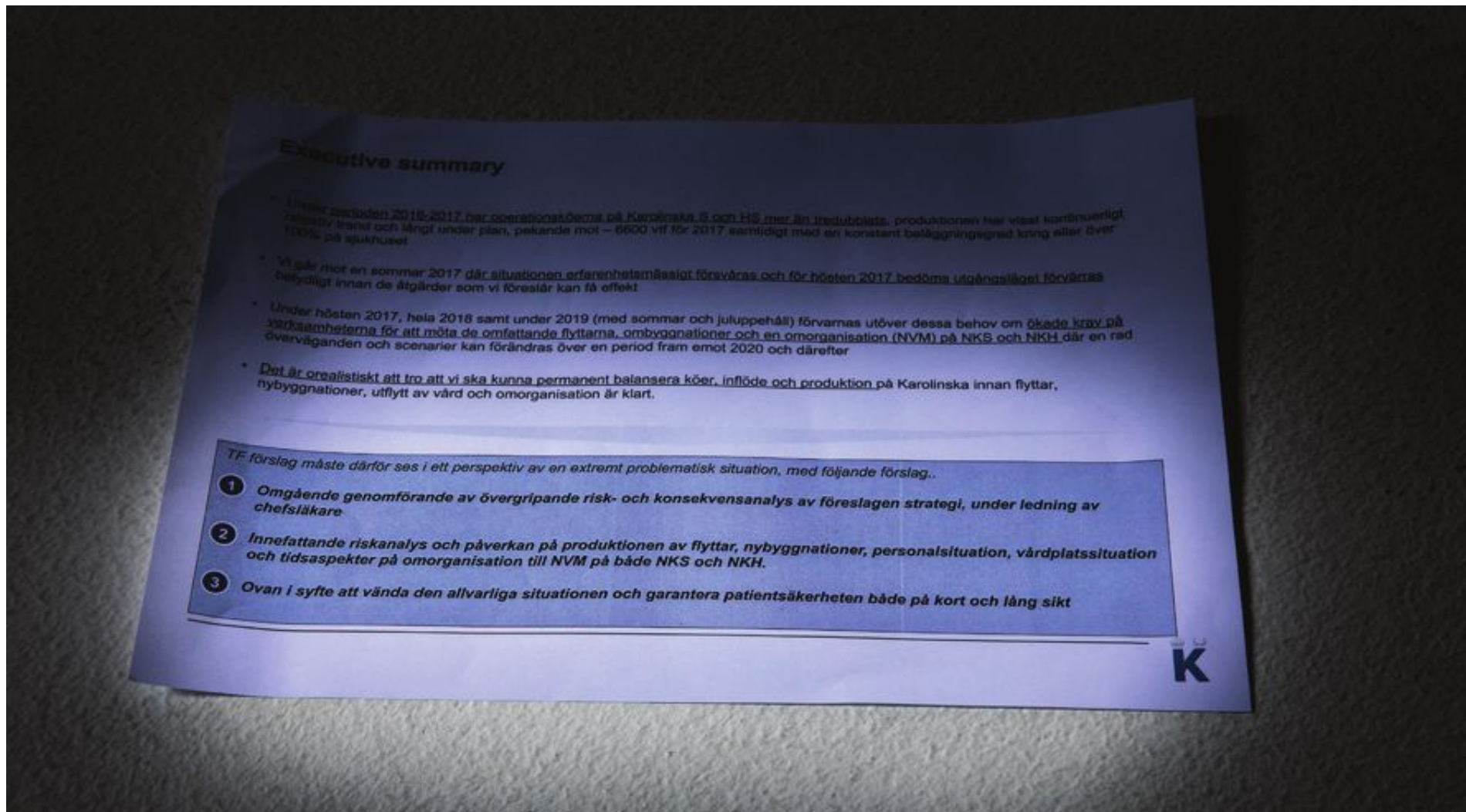

STOCKHOLM

DN granskar.

Sjukhusets särskilda insatsgrupp för att korta köerna beskrev i juni en "extremt problematisk situation", och uppmanade till omedelbar aktion för att klara patientsäkerheten. Sidan försvann ur rapporten kort innan den presenterades för högsta ledningen.

Foto: Roger Turesson

det extrema läget och manade till omedelbar aktion.

Men två kvällar innan mötet hade väsentlig information tagits bort – enligt ett mejl DN tagit del av, "efter inspel från produktionsdirektören". Formuleringar i rapporten som skulle förtydliga krisen försvann.

"Situationen är extremt problematisk", togs bort, liksom upplysningen att dubbelt så många patienter jämfört med året innan hade väntat över 90 dagar på operation. Att chefsläkarna omgående måste göra en risk- och konsekvensanalys för att garantera patientsäkerheten, försvann också.

Dessutom ströks: "Produktionsdirektören måste ta övergripande operativt ansvar för sjukhusgemensam produktion och omfördela resurser efter behov under kö-kapaprocessen."

Produktionsdirektören, som efter en rad avslöjanden av DN om bland annat hanteringen av konsultinköp från sin forna arbetsgivare Boston consulting group och cancerköerna, lämnade sitt uppdrag i januari. Sedan i december har han inte velat ge någon intervju.

Utredaren Anders Milton känner till att direktören fått rapporten ändrad, något han flyktigt berör i sin egen rapport.

– Han såg helt enkelt inte det som insatsgruppen hade föreslagit, att han skulle vara en klinisk koordinator, som sin uppgift. Han är en jätteduktig person, men han är inte kliniskt kompetent, och det har han heller aldrig ansett sig vara.

Enligt arbetsbeskrivningen skulle produktionsdirektören dock ansvara för att "prioritera sjukhusets produktionsresurser, det vill säga vårdplatser, operation med mera".

– Han är en hederlig person. Jag känner honom inte, men jag tror

att hans ärliga mening var att det inte var en roll han skulle spela, han hade inte de förutsättningarna, säger Anders Milton, som är mer kritisk mot insatsgruppen som lät produktionsdirektören ändra i rapporten:

– De som tagit fram rapporten får ju ett råd från produktionsdirektören: "Ändra det och ändra det." Och då gör man det. Jag skulle inte ha accepterat det, om man säger så. **Vad var anledningen till att han ville ta bort den här informationen?**

– Det vet inte jag. Jag skulle inte ha tagit bort det, men det var som det var. Han hoppades väl att om det nu var så att cheferna som ansvarar för verksamheten har problem som de inte kan lösa, så tar de upp dem med högsta chefen. Men det gjorde de aldrig.

Dessa chefer ingick ju själva i insatsgruppen som önskade att produktionsdirektören skulle ta ansvar för köerna i rapporten – innan den ändrades.

– Jag håller med dig, det är inte riktigt konsekvent, men det är så det är, säger Anders Milton.

DN har sökt de personer som ingick i insatsgruppen, task force. Gruppens seniora medicinska rådgivare svarar "absolut nej" på frågan om task force var inblandad i ändringen som gjordes och understryker att hela dokumentet innebar "röd flagg" – det begrepp sjukhuset använder för att signalera ett akutläge – innan produktionsdirektörens ändring.

Den 28 augusti hade fortfarande inga åtgärder vidtagits för att korta köerna. Då var det redan för sent för flera av de köande. Bland andra produktionsdirektören och chefsläkaren nås av ett mejl:

"Vi har under de senaste fem veckorna haft sex fall av open-close där

orsaken troligen relateras till långa köer. Flertalet av dem under augusti."

DN intervjuade Bertil Gustafsson, som i augusti genomgick en så kallad öppna-stäng-operationer där kirurgerna ser att cancer spridit sig, och syr ihop patienten utan åtgärd.

I flera av mejlen framgår att cheferna är oroliga över att situationen ska läcka ut. "Detta kan vi naturligtvis inte kommunicera externt", och "Det finns risk för att det blir media kring detta".

När DN vill ställa frågor till en av de ansvariga, återkommer personen med ett sms, där pressavdelningens uppmaning till tystnad vidarebefordrats rakt av:

"Hej! Jag föreslår följande svar: Hej. Jag kan tyvärr inte ringa ikväll av privata skäl. [...] Jag har inget övrigt att berätta för närvarande. Mvh"

När DN första gången, i november 2017, ställde frågor till sjukhusdirektör Melvin Samsom om cancerköerna, svarade han att han inte hade någon semester under sommaren på grund det pressade läget på sjukhuset.

– Jag hade inte semester i somras utan senare, eftersom det var väldigt ansträngt på sjukhuset. När det flaggades för den svåra situationen kallade vi samman tema cancer och de verksamhetsansvariga för att diskutera situationen, sa Samsom.

Senare kunde DN, med hjälp av dokumentation från sjukhuset, berätta att Samsom hade tre veckors semester under tiden som det hölls krismöten på sjukhuset i månads-skiftet juli-augusti, då vidden av krisen upptäckts centralt av en medicinsk rådgivare som vikarierade för produktionsdirektören.

Enligt Anders Miltons rapport var Samsom inte tillräckligt infor-

Min bedömning är att sjukhusdirektören fick besked om att det var problem. Men när han pratade med chefen för tema cancer och PMI fick han beskedet: "Vi håller på och löser frågan." Därför grep han inte in. Det visade sig i efterhand att det var fel

Utredaren Anders Milton

merad, vilket han själv också hävdade i intervjuer.

Men enligt uppgift till DN nåddes även sjukhusdirektören av de kontinuerliga larmen om situationen.

Det bekräftas nu av chefsläkare Elda Sparrelid, liksom av utredaren Anders Milton.

– Min bedömning är att sjukhusdirektören fick besked om att det var problem. Han var också cc:ad på några av de här mejlen. Men när han pratade med chefen för tema cancer och PMI fick han beskedet: "Vi håller på och löser frågan." Därför grep han inte in. Det visade sig i efterhand att det var fel, säger Anders Milton.

Även högsta ledningen hade ju informationen. Köerna såg ut som de gjorde och man kände till vilken kapacitet som fanns.

– Jag håller med dig. Men den bild jag fått av det hela är att de tänkte: "Det löser sig på något sätt ändå." Men det gjorde det inte, säger Anders Milton.

DN har sökt flera av personerna som larmat via mejl och annan dokumentation, bland andra operativa chefen för tema cancer, som alla avböjer att kommentera.

Chefen för tema cancer, Harald Blegen, och funktionschef för PMI, David Konrad, avböjer att kommentera, med hänvisning till Anders Miltons utredning.

Enligt sjukhuset ser kösituationen i sommar bättre ut jämfört med i fjol. Kirurger har bekräftat till DN att det i nuläget inte finns köer till canceroperationer. För cancer i övre buken, i levern och pankreas har operationen under våren skett inom tre till fyra veckor.

Lisa Röstlund

lisa.rostlund@dn.se

Anna Gustafsson

anna.gustafsson@dn.se